

Спољна политика Србије чија су дела промашени процес пред МСП и најављена резолуција у УН производ је неформалне и од јавности неконтролисане дружине окупљене око кабинета председника Тадића, одакле је Вук Јерemiћ делегиран за министра спољних послова – каже у разговору за „Блиц недеље“ Весна Пешић, посланица и председница политичког савета ЛДП.

– Систем политичких институција је урушен, што се најбољи види по томе што Влада, као кључни политички орган који би требало да води политику државе, не води спољну политику, већ је услужна делатност кабинета председника Републике. Тако нам сада не функционишу ни Влада ни премијер нити Парламент, а политичком сценом на којој никада није установљен стварни политички плурализам влада удвориштво око будућих коалиција, односно расподеле комада власти по странкама. Демократска странка је завела једну врсту већинског апсолутизма и нико им се не противи, нико не сме да их због тога критикује јер се сви надају да ће бити њене „удаваче“ и с њима у коалицију.

Какве су последице такве политике?

– Политика коју владајућа коалиција на челу са ДС спроводи појела је све, дневно се гуше независне институције, нема поделе власти, нема демократске јавности, нема плурализма, па зато нема ни друштвене динамике. Због тога ситуација изгледа окамењено, као мртво море. Србија није успела ни у економској ни у политичкој транзицији. ДС данас више нема релевантну опозицију која може да је казни за погрешну политику, па тако нема ни ефикасног контролора власти. СНС се досетио да каже и ми смо исто што и ДС, и ми смо за „Косово и ЕУ“ и ту је процветала нова љубав. Зато се власт раскомотила и свакодневно „буши институције и заводи институционални хаос“.

Шта би требало да нам поручи својеврсна подвала с амандманом Владана Батића о

дуплим функцијама?

– Поручује да је владајућа коалиција, иначе задужена за јавне послове, превасходно концентрисана на одржавање власти и зато по сваку цену хоће да одржи гомилање функција својих политичара које им обезбеђује неформалну моћ и финансијске интересе. Говори нам и то да је власт готово алергична на независне институције и гледа да их поткопа колико год може. А може много, готово су све поткопане. У овом случају се радило о поткопавању Агенције за борбу против корупције. Успешно су обавили посао.

Како је могуће да огроман број закона Владе који затим прођу и у Скупштини завршавају на Уставном суду уз образложење да је њима легализована корупција?

– Зато што се кроз законе протурају интереси владајуће клике која се често погрешно назива „елита“. Та клика се осилила јер нема никакву контролу, угушила је јавност и прогласила се незаменљивом. Законе кроји како њој одговара, њеним финансијерима, па и неформалним друштанцима и пријатељима с којима се дружи. Грађани су им досадни и служе само за гласове који се већ увелико купују. Кад се власт распојаса, она не слуша упозорења да поједине одредбе у законима које предлаже Скупштини крше Устав. Пошто се то ради намерно, а институције и друштво немају снаге да то спрече, онда нема друге него да се сваки час стигне до Уставног суда.

Један од таквих закона је и Закон о информисању, за који ви и Жарко Кораћ, насупрот осталим посланицима ЛДП, нисте гласали. Да ли примери усвајања неуставних решења бацају сенку на рад Скупштине и оно добро што посланици ураде?

– Ма каква сенка! Скупштина је део једног корумпираног функционисања читавог система власти. Она је ту последња и најмање утицајна карика. Али, без њеног гласања се не може. Пошто она бира руководиоце независних институција, можете запазити да су из владајуће већине постављени „снајперисти“ за бушење независних институција и „скидање“ њихових руководилаца. Главни „снајпериста“ је већ фамозни Бошко Ристић, председник Законодавног одбора и функционер ДС. Он вам је на основу те функције свуда намештен да намешта mine независним телима, укључујући реформу правосуђа. Најновије је да је преко Пословника прогурао могућност да Скупштина, односно његова странка и владајућа већина, може да смењује руководиоце независних институција! Оне који хоће поштено да се баве својим послом, као што су омбудсмани Јанковић и Шабић.

Нажалост, Скупштина се у јавности не напада због Ристића, него због попијених кафа и тобожњих енормних зарада. А када посланици покушају да се изборе за пристојне законе и институције, најчешће наиђу на зид ћутања и остају без подршке јавности и медија. Покушавамо помоћи и грађанима који више немају коме да се обрате и потпуно су немоћни. Суд је закрчен, службе не раде свој посао. Систем је такав да им не можемо помоћи, сем да и сами тражимо везу у „нашим“ или „туђим“ партијским општинама.

Има ли извесне дозе лицемерја у томе како се власт заклињала у одлуку Међународног суда правде све до тренутка када је она донета на штету наших хтења? Како је могуће да је с поразом она постала неважна?

– Док је јавност пумпана како ћемо однети велику моралну победу у МСП, са мање галаме је лицемерје о коме говорите најављено. Неколико пута је министар Јеремић рекао да и ако МСП донесе негативну одлуку за Србију, да се ништа неће изменити јер одлука није обавезујућа, односно да ће се наставити иста политика према Косову. Одговорност надлежног министра и преговарачког тима за дебакл Србије се такође не помиње. Тадић је признао да се косовска политика води у његовом кабинету и да је Јеремић пуки извршилац и добар друг. Но, очито је да је спољна политика Србије на платформи „и Косово и ЕУ“ залутала и изгубила компас. Спас чекамо од несврстаних земаља, па трчимо по свим континентима, да би се некако извукла Резолуција коју смо поднели Генералној скупштини УН. Више се не зна где је то Србија запуцала. У ствари власт је само куповала време, а то у преводу значи да се народ у великој мери завлачи том темом.

Све владе од 2000. до данас на питању Косова градиле су политичке идентитете, добијале изборе, куповале време. За то време народом на Косову је манипулисано до крвавих сукоба, а у најтежим тренуцима су остављани на цедилу.

– Манипулација из Београда је константа свих досадашњих политика. Народ тамо нема куд, нема храбрости да афирмише своје интересе, и усправи се као самосталан фактор и партнер Београду. О Србима на Косову се ипак не може говорити уопштено, сем што је косовско сиромаштво константа. Срби у северном Косову живе као да су у Србији, очекујући да ће доћи до поделе и да ће та територија припасти Србији. Сем обичног света, ту има и криминализованих и корумпираних група под заштитом појединих партија; има и много људи који раде за државну безбедност, а размилели су се и најгори кадрови СПС-а и ЈУЛ-а. Срби јужно од Ибра су у тешкој ситуацији. Зато су реалнији и спремнији за комуникацију. У новим општинама су изашли на локалне изборе по „косовском систему“, схватајући да им опстанак зависи колико од Београда, толико од

комшија Албанаца и међународне заједнице. Претпостављам да знате да се из буџета издваја за плате пола милиона евра, а неки примају новац иако не живе на Косову, или су у радном односу и имају више плата. Али је генерално свима тешко јер служе за покриће будућности које нема, а сиромаштво је огромно.

Шта наша власт очекује од нове резолуције пред УН?

– Та резолуција је необавезујућа. Чак и ако би била усвојена до последњег слова како ју је срчила наша власт, што није вероватно, и у том случају је реч само о „моралној победи“. Слично овој коју смо очекивали од Међународног суда правде. Но, иза тога стоји политика власти која се вероватно шапуће тамо где треба. Ове „моралне победе“ планиране су да би се спречила нова признања Косова, те да би се Албанци принудили на нове преговоре о статусу. Ако би до тога дошло, што није вероватно, наша власт би тражила север Косова и још неке ствари. То се подразумева под „компромисним решењем“ о којем Тадић и Јеремић говоре.

Мислите ли да они који инсистирају на тој резолуцији заиста очекују да ће она променити ситуацију?

– Све су то рачунице без крчмара. Мене брине што је Косово више тема него што је реалан проблем који треба решити. Косово је преко реда наметнуто као препрека на путу ка Европи а да се претходни „услов свих услова“ гура под тепих. То је предаја Младића. ЕУ од тог услова неће одступити. Ту ствари не стоје добро. Косово јесте проблем, али се не сме користити као изговор да Србија залута на дужи рок и не нађе своје место у региону, у Европи и НАТО. Када се ту прикочи, онда се кочи и тамо где је најважније: у изградњи солидних институција које служе потребама грађана, али и њиховом поштовању.

Дуг пут до ЕУ

У српској јавности се одвајкада инсистира на високим политичким темама, а прошло је девет година у којима ни најосновније услове за интеграције у Европу нисмо испунили.

– С оваквим „пробушеним“ институцијама и законима, са утихнулим медијима, с оваквом корумпираном транзицијом и губљењем поштовања за обичног човека-грађанина, Србија ће се дуго пробијати кроз те своје мочваре ка ЕУ. Али, сама та могућност – то да постоји та шанса за Србију, јесте некаква срећа за коју се можемо ухватити и упорно је гурати. То гурање напред, ваљда, неће пресушити, иако је данас усахло. Али до сада никада није нестало. Проблем је што је гурка недовољно јака да Србија стигне тамо где јој је место.

(Блиц)